
Innhold

NKK-møtet

Møtet 2013

Møtet 2014

Påmelding til EKV-programmer for 2014

NKKs hjemmeside (www.nkk-ekv.com)

Årsrapport 2012

Labquality

Metodevalidering og kontroll

Diverse

Ny hjemmeside Labquality

Innrapportering av EKV-resultater

Preanalytisk EKV-program

Utsendelse av native sera 2013 - et nytt EKV-program fra NKK

Mal for samkjøring av instrumenter. Flere instrumenter – samme analyse, NKK retningslinjer for verifisering, monitorering og samsvarskontroll (Workshop NKK møtet 2013)

Behandling av EKV-avvik i følge flytskjema – oppfølging

Ringegrenser – oppfølging

Etablering av nasjonale kvalitetsindikatorer innen laboratoriemedisin

Nordisk holdbarhetsdatabase

NFKK Reference Serum X

NKK-møtet

Møtet 2013

Basert på evalueringsskjemaene som ble levert var det generelt gode tilbakemeldinger på det siste møtet i Stavanger. Den faglige relevansen for workshopen med tema "Flere instrumenter – samme analyse, Verifisering og Monitorering" var "Stor", og vanskelighetsgraden av stoffet var "Passe". For hovedmøtet var det stor enighet om at den faglige relevans var "Ok" til "Stor" og at vanskelighetsgraden på foredragene stort sett var "Lett" til "Passe". Lenker til presentasjonene er lagt ut på NKKs hjemmeside.

Møtet 2014

12. - 14. mars 2014 avholdes møtet (workshop den 12 - 13. mars) på **Solstrand Hotell utenfor Bergen**. Det vil bli arrangert en workshop i forkant av møtet, onsdag ettermiddag (12.03) og torsdag morgen (13.03), hvor tema vil være «**Resultater fra native sera utsendelsen innen immunkjemi**». Det vil være begrenset antall plasser men alle som har deltatt på utsendelsen vil få plass om de ønsker det. Temaer for hovedmøtet blir referanseområder og kvalitetskontroll. Gruppeoppgaven denne gang blir «**Hvordan vurdere referanseområder og EKV resultater sammen**».

Invitasjon med lenke til elektronisk påmelding vil bli sendt ut i løpet av januar 2014.

Påmelding til EKV-programmer for 2014

Påmeldingen for 2014 vil være noe endret fra i år. Dere vil få tilsendt en oversikt som viser hvilke utsendelser dere har deltatt på i 2013. Dere må påføre eventuelle endringer som dere ønsker for neste år, signere og returnere skjemaet til NKK. Vi vil ha påmeldingene innen 18. november.

Selv om Labquality fra 2011 har utvidet antall utsendelser for 2-nivå-programmet i medisinsk biokjemi fra 4 til 6 (program 2050) anbefaler NKK at man også for neste år velger ut følgende 4 utsendelser: **februar, juni, august og november**.

NKKs hjemmeside (www.nkk-ekv.com)

Per i dag er de fleste NKK-filer på hjemmesiden lenket til Google Drive (webserver). Fremdeles er det noen filer som er lenket til Dropbox. Dette er ikke tilfredsstillende da en del helseforetak har stengt tilgangen til Dropbox og vi jobber for å få alle filer over på Google Drive.

[Årsrapport 2012](#)

Denne er lagt ut på hjemmesiden.

Labquality

Etter at metode og svarregistrering for 2-nivå-programmet i medisinsk biokjemi ble endret i 2010, er det lagt ut en veiledning som heter: [Bruerveiledning for hvordan man registrerer resultater og metoder for program 2050: Medisinsk biokjemi, 2 nivå](#).

Metodevalidering og kontroll

Flere av de eksisterende regnearkene er oppdatert (se dato i parentes bak). Kommentarer og forslag til forbedringer mottas med stor takk!

Diverse

Ny hjemmeside Labquality

Labquality har fått ny hjemmeside. Fra og med oktober 2012 registreres resultater for følgende programmer via LabScala (Labquality's nye online internett servise): Hormones A and B, Glucosemeters, PSA, Urine strip test A, Cancermarkers, Hypo-TSH, Helicobacter antibodies, therapeutic drugs, angiotensin convertase, HbA1c, drugs of abuse, Rota-adeno antigen, Celiac disease, Hepatitis B s-antigen antibodies. Det er fremdeles mulig å rapportere på papir og fakse resultatene men Labquality anbefaler på det sterkeste å rapportere via LabScala. Har dere spørsmål vedrørende den nye hjemmesiden og LabScala, ta kontakt med Juha Wahlstedt (juha.wahlstedt@labquality.fi) eller Jonna Pelanti (jonna.pelanti@labquality.fi) i Labquality.

Minner om at [Labquality Days](#) vil bli arrangert i Helsinki i Finland 6-7. februar 2014. Aktuelle tema er nye laborietrender, kvalitetsmål, pre- post- og analytiske utfordringer i diagnostikk og EQA sin rolle.

Innrapportering av EKV-resultater

Vi minner om at NKKs ekspertgruppe i 2011 vedtok å oppfordre de norske laboratoriene til *utelukkende å rapportere originale svar til EKV-programmer* bl.a. for å bedre sporbarheten for tillagt verdi og for at EKV skal gjenspeile den reelle kvaliteten til metodene.

Preanalytisk EKV-program

I år omhandlet det preanalytiske EKV-programmet *Preanalytisk håndtering av prøver til glukosemåling*. Det var 46 laboratorier som deltok i utsendelsen. Hovedkonklusjonen fra utsendelsen var at ved prøvetaking for fastende glukose og oral glukosebelastningstest sentrifugerer mange laboratorier prøvene etter et lengre tidsintervall enn de anbefalte 10 minutter. Prøverør som inneholder umiddelbare hemmere av glykolyzen brukes i liten grad. Dette medfører risiko for falskt lave glukoseresultater som igjen kan medføre at ikke alle diabetes pasienter blir diagnostisert. Ved norske laboratorier finnes også svært ulike retningslinjer for hvor lenge prøvemateriale er holdbart ved analyse av glukose.

Neste års preanalytiske EKV-program vil være en EQAnord utsendelse hvor deltakende laboratorier i Sverige, Danmark, Finland, Norge og Island får tilsendt 3 kontrollprøver hvor den ene er en prøve uten hemolyse (nullprøve) mens de to andre vil ha ulik grad av hemolyse. Hensikten med utsendelsen er å motta verdifull og oppdatert informasjon om metodeforskjeller for hemolyserte prøver og håndtering av hemolyserte prøver i de nordiske laboratorier. Noklus vil produsere prøvemateriale.

Utsendelse av native sera 2013 - et nytt EKV-program fra NKK

Norsk Klinisk-kjemisk Kvalitetssikring hadde i 2011 en utsendelse der vi undersøkte metodeforskjeller for noen vanlige klinisk kjemiske komponenter v.h.a. nativt prøvemateriale.

Denne type utsendelser gir mye informasjon om metodeforskjeller og robusthet av metoder i og med at native prøver i liten grad er påvirket av matrikseffekter, i tillegg får man informasjon om kommutabiliteten av EKV materialet som blir brukt. I 2013 gjentas utsendelsen, og denne gangen er fokus på immunologiske metoder (Vitamin B12, folat, ferritin, TSH, fritt T4) og for en av komponentene (fritt T4) får man også bestemt fasitverdi ved en referansemetode. 44 laboratorier deltar på utsendelsen og resultatene vil bli diskutert på Workshopen på årets NKK møte.

Mal for samkjøring av instrumenter. Flere instrumenter – samme analyse, NKK retningslinjer for verifisering, monitorering og samsvarskontroll (Workshop NKK møtet 2013)

Det foreslåtte dokumentet som var utgangspunkt for workshop på NKK-møtet 2013 er sendt på høring til NKKs ekspertgruppe som har gitt en uttalelse. Gruppen som har utarbeidet dokumentet, med Sveinung Rørstad i spissen, vil i løpet av høsten avslutte arbeidet.

Behandling av EKV-avvik i følge flytskjema – oppfølging

Både norsk og engelske versjon av flytskjemaet for behandling av avvikende EKV-resultat m/kommentarer ligger ute på NKKs hjemmeside under "EKV-avvik".

Flytskjemaet er etterspurt i flere land. I tillegg til papirversjonen er det planlagt en elektronisk engelsk versjon (EQALM dokument), med lenker som gir forklaring til de ulike punktene. Vi er nå i gang med en revidering etter flere tilbakemeldinger, spesielt mht rekkefølge av punktene på flytskjemaet.

Ringegrenser – oppfølging

Anbefalingen angående «ringegrenser» er omarbeidet til en artikkel. Denne er akseptert for publikasjon og vil snart bli tilgjengelig i Tidsskrift for norske legeforenings nettutgave. Den vil også bli presentert som kommentarartikkel i papirutgaven av Tidsskriftet.

Etablering av nasjonale kvalitetsindikatorer innen laboratoriemedisin

Identifikasjon av pålitelige kvalitetsindikatorer er viktig for å kunne måle kvaliteten på det arbeidet som utføres på medisinske laboratorier. International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (IFCC) har nedsatt en arbeidsgruppe som har utviklet en modell for etablering av universelle kvalitetsindikatorer innen laboratoriemedisin. Modellen gir et rammeverk med objektive kriterier som sikrer at kvalitetsindikatorerne er pasientrettet, i samsvar med krav fra ISO 15189 (2012) og inkluderer alle deler av den totale testprosessen.

NKK tar initiativ til å etablere en nasjonal arbeidsgruppe for identifikasjon og implementering av medisinsk biokjemiske kvalitetsindikatorer relevant for norske forhold, og inviterer NSMB og BFI til å delta i arbeidet. NSMB og BFI vil bli kontaktet og bedt om å peke ut to medlemmer hver.

Nordisk holdbarhetsdatabase

NKK har tatt initiativ til prosjektet «Database for holdbarhetsstudier» der man kan utarbeide felles nordiske retningslinjer for holdbarhetsstudier og gjøre data frembrakt ved holdbarhetsstudier i

NKK INFORMERER Nr. 18 - November 2013

Norden tilgjengelig gjennom en felles database. I slutten av november skal den nordiske samarbeidsgruppen for eksternt kvalitetsvurdering, EQAnord, møtes for å diskutere prosjektet. Etter møtet blir det – hvis alle er enige om det – tatt kontakt med Nordisk forening for klinisk kjemi (NFKK) og de nasjonale foreningene for medisinsk biokjemi i Norden mht. å få nedsatt en arbeidsgruppe med minst en person fra hvert land som skal beskrive en felles protokoll. NKK har søkt NORDFOND om midler for gjennomføring av oppstartsfasen av prosjektet.

Brith Helen Bjelkarøy som er ansatt i 40 % stilling i NKK har fått permisjon fra stillingen i ett år (fra juli 2013 – juli 2014). Som vikar for henne har vi fått Elin Anne Rød.

Vennlig NKK-hilsen fra

Pål, Kristin, Elin og Gunn